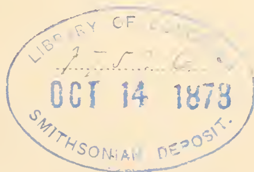
Het Nederlandsch Venezuelaansch

INCIDENT

1875

DOOR

AMIGO DE LAS ANTILLAS

TYPOGRAPHIA BELGICA

HET

NEDERLANDSCH-VENEZUELAANSCH INCIDENT

1875.

Tusschen Nederland en Venezuela is een zeer ernstig conflict ontstaan, dat vooral in belang van eerstgemeld land, dringend *eene zeer spoedige oplossing* vordert.

In de maand october 1874 brak te Coro, hoofdstad van den Staat Falcon in Venezuela, een opstand uit, opgezet en aangestookt door eenige vermogende speculanten van het vlak daartegenover liggend eiland Curaçao, dat onder Nederlandsch gezag staat.

Het is op Curaçao van algemeene bekendheid dat bedoelde speculanten door geldelijke ondersteuning en talrijke uitvoeren van wapenen en ammunitie voedsel hebben gegeven aan den opstand. Zij worden aldaar met namen en toenamen genoemd.

Met zekerheid weet men dat uit Curaçao zijn vertrokken en door hen bevracht zes schepen met ± 10,000 geweren en eene aanzienlijke hoeveelheid patronen, eenige kanonnen, enz., enz., uitsluitend voor de opstandelingen bestemd.

Een paar dier schepen zijn zelfs door het wettig gezag in

Venezuela aangehouden of prijsgemaakt. De daarin bevonden documenten en goederen hebben de deelneming der Curaçaosche speculanten aan den Venezuelaanschen opstand buiten allen twijfel gesteld. Evenzoo is het van algemeene bekendheid dat de Gouverneur van Curaçao op eene hoogstlaakbare en onverschoonbare wijze de uitvoeren van kruit en ammunitie, ja zelfs de inlading daarvan door Nederlandsche soldaten, onder zijne oogen heeft toegelaten, en ingevolge de bevoegdheid hem bij koninklijk besluit gegeven, die uitvoeren eerst heeft verboden toen hij wist dat de opstandelingen goed voorzien waren.

Het officieus regeeringsorgaan van Venezuela, *La Opinion Nacional* van Carácas, beschuldigde dan ook met grond den Gouverneur en de autoriteiten van Curaçao van medeplichtigheid aan den opstand en bleef met verdubbelde kracht bij die beschuldiging volharden toen de Nederlandsche zaakgelastigde te Carácas bij den redacteur een verzoek om rectificatie kwam doen.

In een artikel, onder het opschrift « *No Podemos* » (wij kunnen niet) zegt de redacteur van gemeld blad het volgende :

« De heer Brakel, Nederlandsch zaakgelastigde, heeft ons met een bezoek » vereerd om ons eene rectificatie te verzoeken in het door ons vermelde » betreffende de medeplichtigheid van de autoriteiten van Curaçao aan de » inlading der oorlogselementen, die van dit eiland naar de kusten van » Venezuela zijn gekomen, om te dienen tot den misdadigen opstand, die » thans de openbare rust verstoort.

» Te dien einde gaf de heer Brakel ons te kennen dat de autoriteiten van » Curaçao niet hebben geweten of konden vermoeden dat de oorlogsbehoef» ten, door andere landen verzonden, tegen Venezuela moesten dienen, en » dat, wat de soldaten betreft, deze niet verantwoordelijk zijn omdat de » Nederlandsche soldaat slechts de bevelen zijner oversten te volgen heeft.

» Wij drukken textueel de woorden af van den heer Brakel en wij geven » kennis aan onze lezers van voormeld onderhoud als een beleefdheidserken» tenis aan dien heer. (Al caballero.)

» Maar wij rectificeeren geen enkelen regel van al wat wij met betrek» king tot de autoriteiten van Curaçao geschreven hebben; wij zullen inte-

» gendeel, ter voldoening aan de hoogere verplichtingen die de waarheid ons
» als dagbladschrijvers, en de liefde tot het vaderland, als burgers en voor-
» standers der zaak van de vrijheid opleggen, elken dag nieuwe beschuldi-
» gingen tegen gemeld bestuur verzamelen omdat elke dag nieuwe bewijzen
» aanbrengt, die de blijkbare medeplichtigheid der Curaçaosche autoriteiten
» aantoonen aan de revolutionnaire beweging, welke men tegen Venezuela
» voorbereid heeft en wier hoofdzetel zich op het rampzalig eiland Curaçao
» bevindt.

» Er is noch op de geheele uitgestrektheid van het Venezuelaansch grond-
» gebied, noch op die van het eiland Curaçao, een enkel man, een enkele
» vrouw, een enkel kind, wien het misdadig plan niet bekend en in het oog
» springend is geweest dat met onbeschaamdheid en cijnismus te Curaçao
» op touw is gezet en die niet met den vinger en bij naam en toenaam ieder
» der samenzweerders kan aanwijzen, op dat eiland verblijvende, te beginnen
» met den Israeliet *Jesurum* tot *Louis Maria Diaz.* Hun verrichtingen
» waren openbaar, hun vergaderingen zonder eenige omzichtigheid aange-
» legd; en van den rijksten koopman af tot den sjouwerman langs de kaaien,
» allen hebben gezien, gehoord en tastbaar kunnen aanschouwen wat de
» autoriteiten en de politie van Curaçao niet hebben kunnen vermoeden.
» Aan iedereen is de intimiteit bekend tusschen *Jesurum,* den voornaamsten
» begunstiger der misdaad en den tegenwoordigen Gouverneur van gemeld
» eiland, als mede de invloed, dien eerstgenoemde op laatstgenoemden
» uitoefent.

» In tegenwoordigheid van alle inwoners, op klaarlichten dag en geladen
» op de schouders der soldaten van het fort, zijn kisten met geweren en
» oorlogsbehoeften op de meest openbare kaaien van het eiland gebracht en
» ingescheept in de schoeners *Julia, Providencia, Anna-Isabel* en *Midas,*
» allen in eigendom toebehoorende aan *Jesurum,* welke op Coro en andere
» punten van Venezuela de oorlogscontrabande hebben overgevoerd tegelijk
» met de meest gecaracteriseerde samenzweerders, die zich in de rijen der
» opstandelingen van Coro vertoonen. »

Na gevraagd te hebben hoe het Bestuur van Curaçao zoo onnoozel heeft kunnen zijn niets te vermoeden niettegenstaande de herhaalde waarschuwingen van de Regeering van Venezuela, resumeert *La Opinion nacional* nogmaals de feiten die hebben plaats gehad, ten betooge dat de autoriteiten onmogelijk onkundig kunnen zijn gebleven van hetgeen al de inwoners van Curaçao wisten en op klaarlichten dag hebben kunnen waarnemen. Het blad eindigt aldus :

» Wij vragen verschooning aan den heer Brakel zoo wij ons, in plaats
» van toetestemmen in de rectificatie, die hij verlangt en welke wij hem van

» ganscher harte hadden wenschen te kunnen verleenen, ten einde aan de
» begeerte onzer vriendschap te voldoen, integendeel tot de regeering van
» ons vaderland wenden, om in naam van het recht en de waardigheid der
» Republiek te verzoeken dat de Nederlandsche Regeering verantwoording
» vrage van de autoriteiten van Curaçao, wegens haar medeplichtigheid aan
» den opstand die uitgebroken is tegen de nationale Regeering en de vrij-
» zinnige instellingen van het land en de verschuldigde schadeloosstelling
» eischen voor het bloed dat gestort is, de vernieling der eigendommen, het
» klaarblijkelijk nadeel dat de natie geleden heeft door verlamming van den
» nationalen arbeid, alsmede voor de ontzettende kosten, die dit nieuwe
» avontuur aan de Republiek veroorzaakt heeft.

» De regeering van Guzman Blanco, die de waardigheid van Venezuela
» op eene hoogte heeft weten te houden van welke het nimmer zal neder-
» dalen voor de buitenlandsche natien, de voorrechten onzer nationaliteit
» gehandhaafd en in onzen naam en krachtens ons recht, den eerbied van
» alle volken der aarde verworven heeft, die Regeering zal — daar op stelt
» het Venezuelaansche volk volkomen vertrouwen — bij deze gelegenheid
» te werk gaan zoo als zulks in overeenstemming met de verhevenheid harer
» inzichten en de edelaardigheid harer vaderlandslievende voornemens
» behoort. »

Al wat het blad *La Opinion Nacional* voor de medeplichtigheid van den Gouverneur en de autoriteiten van Curaçao aanvoert, wordt door de gansche bevolking aldaar bevestigd en is, om zoo te zeggen, *lippis et tonsoribus notum*. De Gouverneur bewoont het Gouvernementshuis gelegen tegen over de haven in het Waterfort, waarin, behalve andere gebouwen, een overwelfd buskruitmagazijn gevonden wordt, hetwelk tot berging dient van wapenen en ammunitie aan particulieren toebehoorende. Niets kan daaruit worden vervoerd of het moet langs zijn woning en onder zijn oogen gaan. Hij heeft dus moeten zien dat nederlandsche soldaten heen en weêrgingen om van uit het magazijn kruit en ammunitie naar de in de haven liggende schepen overtebrengen, en de bewering dat de soldaten gelijk in ieder ander land der wereld, de bevelen hunner chefs moeten volgen, maakt hem slechts des te schuldiger, want hij heeft volgens art. 30 van het Regeeringsreglement het opperbevel over de in de kolonie aanwezige krijgsmacht en

had dus als opperbevelhebber het vervoeren en inladen der oorlogsbehoeften door nederlandsche militairen moeten verbieden. De bestemming dier oorlogsbehoeften kon hem evenmin als der gansche bevolking onbekend zijn. Men weet overigens wat het te beteekenen heeft wanneer de tegenwoordige Gouverneur onwetendheid of onbekendheid met het een of ander voorgeeft.

Zoo gaf hij b. v. voor onbekend te zijn met de aanwezigheid van phosphorzure kalk op het eiland klein Curaçao en uit een rapport, in de Tweede Kamer uitgebracht, over eene concessie tot het uitgraven dier stof, alsmede uit een brief door den concessionaris zelven in het Weekblad « *de Onpartijdige* » van Curaçao, van 30 april 1874, n° 187, geschreven, blijkt het tegendeel.

Zoo verklaarde hij almede in een officieel stuk van het jaar 1871 niets te weten van eene klachte destijds door hem tegen een nederlander ingediend, waarvan de ingezetenen hem de intrekking kwamen vragen omdat zij ongegrond was, en let wel, zijne *schriftelijke* klachte bevond zich bij de processtukken en werd met dezen door den beklaagde zelven voorgelezen!

Het spreekt van zelf dat aan de beweringen of voorwendsels van zoodanigen ambtenaar niet de minste waarde kan worden gehecht.

Maar er is meer. De Curaçaosche speculanten houden er een door hen gesubsidieerd weekblad op na, genaamd *El Imparcial,* dat den gouverneur ophemelt en zijne kolommen *gratis* voor dezen beschikbaar heeft gesteld, maar daarentegen het wettig gezag van Venezuela gestadig beleedigt. Het blad wordt gezegd het orgaan van den handelstand te zijn en heeft tot redacteur een vreemdeling, een Venezuelaan, die niet om zijne deugden uit zijn vaderland is moeten vluchten en Curaçao tot wijkplaats gekozen heeft. In plaats

van vervolgd te worden door den Procureur generaal, blijven de Curaçaosche begunstigers van den opstand goede maatjes met de autoriteiten en staan zij in hooge gunst bij den Gouverneur (dien zij in hun schimpblad vleijen), niettegenstaande er twee artikelen in het Wetboek van Strafrecht voor Curaçao gevonden worden van den navolgenden inhoud :

« Art. 54. Ieder, die door vijandelijkheden, door de Regeering niet goed-
» gekeurd, Nederland of de kolonie aan eene oorlogsverklaring blootstelt,
» wordt gestraft met verbanning, en zoo door die daad werkelijk oorlog
» ontstaat, met dwangarbeid van vijf tot vijftien jaren. »

« Art. 55.— Ieder, die door handelingen, door de Regeering niet goedge-
» keurd, Nederlanders of ingezetenen der kolonie blootstelt aan maatregelen
» van wedervergelding van vreemde mogendheden, wordt gestraft met ver-
» banning. »

De redacteur van *El Imparcial* wordt evenzeer ongemoeid gelaten en is de *habitué* van de *soirées* van den Gouverneur (wien hij wierook brandt) ofschoon de bepalingen omtrent laster en hoon bij het laatste lid van artikel 323 van het Curaçaosch Wetboek van Strafrecht insgelijks toepasselijk zijn verklaard op laster en hoon jegens vreemde souvereinen of hoofden van buitenlandsche Regeeringen, alsmede jegens vreemde diplomatieke agenten.

De Gouverneur had zelfs de bijzondere beleefdheid om het vertrek der brievenpakket, dat op zevenden juni laatstleden bepaald was, tot den volgenden dag uittestellen, ten einde den redacteur van *El Imparcial* de gelegenheid te geven het nommer van dien dag, waarin te zijner verdediging eene « correspondentie voor Nederland » moest verschijnen, daarmede te verzenden.

Men heeft vroeger, zelfs toen de wet geene uitzetting toeliet, vreemdelingen van Curaçao verjaagd, die de inwendige rust *niet* verstoorden, die aldaar gehuwd en sedert 25 jaren gevestigd waren en niet in een dag- of weekblad

buitenlandsche Regeeringen of hare hoofden lasterden, hoonden of beleedigden. De koloniale Raad zond daartegen protesten in aan den Koning en de Heer Serrano beklaagde zich deswege bij de Tweede Kamer. Maar de redacteur van *El Imparcial*, die onophoudelijk het tegenwoordig bestuur van zijn vaderland uitscheldt en door het slijk haalt, wordt gespaard en niet uitgezet, ofschoon er thans eene verordening ter uitvoering van art. 6 van het *Reglement op het Beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao* onder dagteekening van 7 april 1874 (*Publicatieblad*, n° 24), is vastgesteld, waarin o. a. is bepaald :

« Art. 1. Personen, noch in de kolonie gevestigd, noch daarheen van » Rijkswege gezonden, worden tot verblijf aldaar slechts toegelaten, indien » zij bewijsbare voldoende middelen van bestaan hebben en *niet gevaarlijk* » *zijn te achten voor de publieke rust.* »

« Art. 4. Aan de in art. 1 vermelde personen, *die voor de publieke rust* » *gevaarlijk zijn te achten*, wordt op Curaçao door den procureur-generaal » en op de overige eilanden der kolonie door den gezaghebber aanzegging » gedaan dat zij de kolonie moeten verlaten. »

« Art. 5. Zij, die volgens de vorige bepalingen de kolonie moeten ver- » laten, worden uitgezet door hen met eene scheepsgelegenheid, voor zooveel » doenlijk naar hunne keus, naar elders te doen vertrekken. »

« Art. 6. Aan hen, die aanvankelijk tot verblijf in de kolonie toege- » laten, haar later krachtens bekomen aanzegging moeten verlaten, wordt » een behoorlijke tijd en de gelegenheid gelaten tot regeling hunner » zaken. »

Niet te ontkennen is het dat zoowel de redacteur van *El Imparcial,* als de Curaçaosche speculanten door hunne handelingen de kolonie aan vijandelijkheden en wedervergelding van de zijde eener vreemde, met Nederland bevriende mogendheid blootstellen; dat mitsdien bedoelde redacteur als gevaarlijk voor de openbare rust moet worden uitgezet en dat de autoriteiten, door geene vervolgingen in te stellen en den vreemden redacteur niet uittezetten, zich hoe langer hoe meer tot medeplichtigen dier woelgeesten maken, blijkbaar

met hen heulen en de verantwoordelijkheid daarvan moeten dragen.

Het verdient opmerking dat de opstand, die den *zeventienden october* 1874 te Coro uitbrak, in den avond van den volgenden dag op Curaçao bekend, en reeds *den negentienden* door *El Imparcial* in zijn nummer 39 vermeld werd. *Van af dien dag* gingen de onruststokers ijveriger dan ooit voort met verzendingen van kruit en ammunitie voor de opstandelingen. Die verzendingen hielden gedurende eene gansche week zeer druk aan en *eerst den zeven en twintigsten october* vaardigde de gouverneur zijn verbod uit tot uitvoer, en liet hij, *pour la frime*, in de Curaçaosche courant de ingezetenen waarschuwen om zich van contrabande te onthouden, steeds op een goeden voet blijvende met de begunstigers van den opstand en den redacteur van hun orgaan sparende en bij zich ontvangende.

Nu gedurende ruimen tijd de verzending van oorlogsbehoeften uitsluitend ten behoeve der opstandelingen was toegelaten, kon het verbod eigenlijk slechts beschouwd worden als gericht tegen het wettig gezag van Venezuela, dat zich thans op zijne beurt niet op Curaçao van kruit en ammunitie kon gaan voorzien.

Niettemin schijnen de begunstigers van den opstand ook nog, na dat verbod, middel gevonden te hebben om met den uitvoer van contrabande voort te gaan.

Daarenboven bleef de Gouverneur in gebreke Bonaire en Aruba behoorlijk te laten bewaken, zoodat van daar de Curaçaosche speculanten vrij spel hadden hun misdadig bedrijf voort te zetten.

Zoowel vóór als na het verbod tot uitvoer werden door die speculanten kruit en oorlogsbehoeften voor de opstandelingen ingescheept en verzonden.

Den *24en october*, vertrok de schoener *Midas*, van Cu-

raçao, uitgeklaard naar Trinidad, maar met wezenlijk doel den schoener *Enero de* 74 (januari 1874), optesporen, om zich te vergewissen of deze het oorlogsmaterieel voor het oosten van Venezuela bestemd, aan wal had gezet. Van dat tijdstip af trad de *Julieta* in de plaats van de *Midas*, om de pakket naar San Thomas overtebrengen, en was de *Midas* zelf uitsluitend in dienst van de opstandelingen om depêches en oorlogsbehoeften overtebrengen.

Dat schip werd op last der Venezuelaansche Regeering aangehouden, en later, bij vonnis van het Hoog Federaal Gerechtshof, te Carácas, goeden prijs verklaard.

In een uit San Thomas aan den President van Venezuela gerichten brief, onderteekend *Lermit la Roche*, in « *la Opinion Nacional* », n° 1681, opgenomen, komt omtrent het aangehouden vaartuig het volgende voor :

« Drie dagen nadat de *Midas* (het aangehouden en opgevoerde schip).
» naar Curaçao was vertrokken, werd mij kennis gegeven dat aan boord van
» dat schip zich een vrij groote hoeveelheid buskruit bevond, welke op zee
» aan boord van een ander schip moest worden overgescheept om die naar
» Venezuela te brengen. »

In datzelfde blad leest men :

Meer gegevens : « Het is bewezen, dat de schoener *Midas* van Jesurum op
» de eilandjes Tortuga en Coche de oorlogsbehoeften heeft ontscheept, welke
» hij uit Curaçao had medegenomen om den onrechtmatigen oorlog te ver
» wekken, die Venezuela is komen verontrusten. Daarenboven heeft men een
» bronzen kanon verborgen gevonden aan boord van de *Midas*, die te La
» Guaira wordt aangehouden. »

Zakelijk verhaalt *La Opinion Nacional* van Carácas als volgt het gebeurde aan boord van den venezuelaanschen schoener *Bolivita* :

« De *Bolivita* maakte deel uit van het kleine escader, dat zich, onder
» bevel van het oorlogstoomschip *Guzman Blanco*, in het meer van Mara-
» caibo bevindt. Van daar in commissie uitgezonden naar La Guaira, deed
« de *Bolivita* Coro aan, alwaar de opstandelingen er zich meester van

» maakten, en dien bestemden om hunne communicatie met Curaçao te
» onderhouden.

» Toen de *Bolivita* deze haven verliet zouden zich aan boord daarvan
» bevonden hebben twee zeelieden van de in deze haven liggende venezue-
» laansche oorlogsbark *La Paloma*, welke men alhier zou hebben overge-
» haald om hun vaartuig te verlaten en dienst te nemen bij de opstande-
» delingen van Coro. Buiten deze haven en op eenen aftand van zes mijlen,
» kwam de venezuelaansche kolonel Guevara, die deel van het scheepsvolk
» uitmaakte, in opstand, en, ondersteund door de twee zeelieden van *La*
» *Paloma,* die maar geveinsd hadden zich te laten omkoopen, verklaarden
» zij zich ten gunste van het wettig gouvernement van Venezuela. De kapi-
» tein van den schoener, de venezuelaansche generaal Reyes, gedurende de
» handgemeenschap gewond, stierf spoedig daarop aan de gevolgen der
» ontvangene wonde.

» Volgens een ander nommer van hetzelfde blad zou men aan boord van
» de *Bolivita,* behalve eenige brieven, waarvan wij hieronder melding
» zullen maken, nog gevonden hebben de som van zeven duizend pesos
» (f. 14,000), welke, volgens dat blad, bestemd zou geweest zijn om de
» troepen der opstandelingen hare soldij te betalen. »

In n° 1690 van dezelfde *La Opinion Nacional* zijn mede openbaar gemaakt eenige brieven, welke aan boord van den heroverden schoener *Bolivita* zouden zijn gezonden. Aan den voet van drie dier openbaar gemaakte brieven staat als onderteekening : *Luis Maria Diaz*, en van de vijf andere : *Abraham, J, Jesurum*, *Pedro*, *M. Consuegra, P. M. Consuegra,* en *José Ramon Henriquez.*

Het blijkt dat de Curaçaosche schoener *Midas*, vroeger door de regeeringstroepen van Venezuela genomen, later door hen in een oorlogschip is herschapen, waarvan zij den naam van diens vroegeren eigenaar *Jesurum* hebben gegeven en dat zij daarmede op nieuw een ander schip van denzelfden eigenaar hebben prijs gemaakt, dat nu laatstelijk onder Engelsche vlag den naam voerde van *Colibri,* doch te voren den naam had van *Enero de* 1874 (Januari 1874).

Zijn de misdadige bedrijven der Curaçaosche speculanten en de medeplichtigheid en laakbare toegevendheid der autoriteiten duidelijk bewezen, niet minder zeker is het dat zij groote afkeuring vonden bij de overgroote meerderheid der

bevolking van Curaçao, die steeds elk wettig gezag eerbiedigt, zich niet met de huishouding van vreemde landen inlaat en genoeg te doen heeft om zich in haar eigen land zoo goed mogelijk tegen wanbestuur en willekeur te vrijwaren.

Men klaagde op Curaçao algemeen over de taal, welke door het weekblad *El Imparcial* werd aangeslagen en de strekking had om al wat gunstig was voor het wettig gezag van Venezuela in een verkeerd daglicht te stellen, waardoor de goede verstandhouding met dat land, die zoo noodzakelijk is voor het eiland, gevaar zoude kunnen lijden. Het blad werd beschuldigd van verregaande partijdigheid en ontrouw aan zijn titel en aan het daarin vooropgezette programma. Wel is waar gaf het aanvankelijk na den opstand te Coro, berichten voor en tegen, doch bij voorkeur verspreidde het valsche tijdingen, vermoedelijk van de opstandelingen of hunne begunstigers zelven afkomstig, en, wanneer het nu en dan een verhaal ten voordeele der Regeering van Venezuela opnam, dan trachtte het dit in een verkeerd daglicht te stellen, of liet het met hatelijke schampere en bitse aanmerkingen vergezeld gaan.

De *Civilisado*, een ander weekblad van Curaçao, die altijd orde, rust en eensgezindheid onder de ingezetenen predikt en dezen in het goede voorgaat, liet een en ander niet onopgemerkt, waarschuwde tegen de oproerige taal van *El Imparcial* en de misdadige handelingen der speculanten, schetste de gevolgen daarvan, en maande iedereen aan om zich niet met de aangelegenheden van Venezuela te bemoeien, maar zich liever met vruchtbaarder arbeid op te houden. In dat blad werd ook in menig ander opzicht op de nalatigheid van het Bestuur met betrekking tot de verwikkelingen in Venezuela gewezen.

Zoo leest men in het nommer van 28 november 1874 in de spaansche taal het navolgende :

« Gisteren, tegen vijf ure des namiddags, vertrok uit onze haven de
» schoener « *Januari* 1874 », aan boord hebbende de venezuelaansche gene-
» raals Galan en Celis, en andere ondergeschikte beambten. Men gelooft
» algemeen dat deze heeren naar de kust van Coro of het Oosten van Vene-
« zuela gaan, om de partij ter hulp te snellen, die tegen deze Republiek in
» opstand is gekomen.

» Reeds lang te voren betreurden wij het werkdadig aandeel, dat in de
» oorlogszaken van Venezuela genomen wordt door eenige ingezetenen van
» dit eiland, die op de onderlinge tweedracht der venezuelanen speculeeren
» en wier schandelijk gedrag de rechtmatige verontwaardiging van de
» Regeering en van het volk der naburige natie tegen gansch het eiland
» opwekt.

» Het is zeer opmerkenswaardig dat op de *januari 1874* generaal Galan
» scheep gaat, die op de vordering der Venezuelaansche Regeering uit
» Curaçao werd gezet en, *niettegenstaande deze omstandigheid in het begin*
» *dezer maand hier in deze kolonie kwam en, door het bestuur verzocht*
» *zijnde om heentegaan, een uitstel vroeg, dat hem werd verleend tot den*
» *zevenden dezer maand.* »

Van den anderen kant deed de *Civilisado* in zijn extra-nommer van 16 november 1874, navolgenderwijze opmerken, dat uit dezelfde drukkerij, waar *El Imparcial* uitgegeven wordt, nog andere oproerige en beleedigende geschriften van denzelfden aard schenen voorttekomen :

« Dezer dagen werden hier exemplaren verspreid van het eerste nommer
» van een, in de spaansche taal, gedrukt pamphlet, getiteld *El Alacran* [*De*
» *Schorpioen*] welk, naar het schijnt, enkel onder de partijgangers der revo-
» lutie tegen Guzman Blanco, althans op dit eiland, mag circuleeren. Bij
» toeval kregen wij een daarvan te zien. Het blaadje heet gedrukt te worden
» op de drukkerij van *La Opinion Nacional,* het bekende dagblad van
» Carácas. De namen van twee redacteurs van dit blad staan aan het hoofd
» van het schotschrift vermeld, en wel die van den eenen als redacteur
» en die van den anderen als verantwoordelijk uitgever daarvan.

» Spotternijën, beleedigingen, hoon, lasteringen aan het adres van het
» Hoofd van het wettig Bestuur van Venezuela en ophemeling en rechtvaar-
» diging van den opstand tegen dat Bestuur, ziedaar schering en inslag van
» het pamphlet, dat, naar men wil, het droevig product is van de pen van
» iemand, die grijs is geworden in de kunst van den eenen uit te schelden,
» te verguizen en door het slijk te halen, en den anderen op te hemelen en
» te aanbidden, al naar zijn eigen belang het vordert en medebrengt, en die
» zich zelfs niet ontzien had van den grootsten dwingeland zijns vader-
» lands een halfgod te maken, en in 't stof neêrgebogen diens voeten te
» kussen. »

» Wellicht, dweepen wij, even als vele onzer landgenooten, met de vrij-
» heden, die wij hier genieten en die wij ten zeerste waardeeren, maar tus-
» schen *vrijheid* en *losbandigheid* is er een hemelsbreed verschil,: zoozeer als
» de eerste te wenschen en te schatten is, even zoozeer is de laatste af te
» keuren, te verwerpen. En *losbandigheid* noemen wij het, wanneer men
» iets drukt, met den naam van eene andere drukkerij daaronder geplaatst,
» en bekende personen valschelijk als voor den inhoud daarvan verantwoor-
» delijk aanwijst.

» Ter eere van de *Curaçaosche* pers zij hier gezegd, dat, voor zooverre
» bekend is, zij nimmer voor dezen tot zulke losbandigheden is overge-
» slagen.

» Nog eenige verschijnselen, op hetzelfde gebied, welke de aandacht ten
« volle waard zijn.

» Men heeft in deze dagen officieele stukken van de opstandelingen van
» Coro gezien, welke heeten in Barquisimeto te zijn gedrukt, doch die
» hier reeds in omloop waren vóór de dagteekening, die aan den voet daar-
» van te lezen stond. Men zou aan een drukfout gaan denken; maar 't is er
» geen, want men heeft zelfs van die stukken gezien, ook al met latere
» datums, die al de kenteekenen droegen, dat zij pas van de pers waren
» gekomen.

» Hoe men aan die stukken is gekomen, is moeilijk te zeggen; zooveel
» is echter zeker dat er zelfs onder het twaalftal apostelen van den Zalig-
» maker, één was, die den meester voor eenige zilverlingen verried. *Homini*
» *homo mendax.*

» Tot *El Alacran* terugkeerende, moeten wij, om er een einde aan te
» maken, nog bijvoegen dat er zijn, die beweren dat de letters van dat
» schotschrift veel gelijken op de versletene, waarmede *El Imparcial* ge-
» drukt wordt. »

In Venezuela houdt men *El Imparcial* voor het orgaan van den handelstand op Curaçao; het blad zelf beweert dat te zijn, en men begrijpt dus welken nadeeligen invloed de uitvallen van dat blad onder de bestaande omstandigheden kan uitoefenen.

De *Civilisado* heeft volkomen gelijk waar hij zegt dat de taal van een blad, als *El Imparcial*, en een onruststoker, zooals diens redacteur, niet in de kolonie mogen geduld worden.

Het liet zich aanzien dat de schromelijke nalatigheid en de hoogst berispelijke toegevendheid der Curaçaosche autoriteiten ten opzichte der begunstigers van den opstand en

hun bezoldigd orgaan noodlottige gevolgen zouden hebben voor Curaçao.

In de *Opinion Nacional* van 5 december 1874 werd in een ingezonden stuk onder den titel van « *La Isla facciosa* » (het muitzieke eiland) een strenge veroordeeling uitgesproken tegen de ingezetenen der kolonie die met de opstandelingen heulen, en tevens het nadeel geschetst dat daaruit voor de kolonie kon voortvloeien. Het officieus regeerings-orgaan maakte, in zijn nommer van 25 januari 1875, in een uitvoerig artikel onder het opschrift: « *Comienza el castigo* » (de kastijding begint) melding van het prijsmaken van schepen en laakte daarbij ten sterkste het gedrag der Curaçaosche speculanten, meer bijzonder van meergenoemden *Jesurum*, die zich op zoo illoyale wijze aan eene bevriende mogendheid kon vergrijpen. Het Venezuelaansche blad zeide dat door het prijsmaken van bedoelde schepen de eigenaar daarvan zijne welverdiende straf had bekomen en Venezuela, met het volle bewustzijn van zijn goed recht, strenge rekenschap zou weten te vragen aan de Nederlandsche natie, wegens de handelingen van eenigen der aan haar gezag onderworpen bewoners van Curaçao waarvoor zij aansprakelijk is.

Curaçao, zoo sprak *La Opinion Nacional*, moet die handlangers der revolutie vervloeken, en Nederland moet hen veroordeelen en behoort te zorgen dat aan de Republiek van Venezuela de kosten vergoed worden van den oorlog, die de Curaçaosche speculanten verwekt en aangestookt hebben.

Niet alleen de *Opinion Nacional* maar ook andere Venezuelaansche bladen, zoo als *La Voz publica* en de *Tribuna* lieten zich in denzelden geest uit en drongen mede aan op schadeloosstelling door de Nederlandsche Regeering.

De President Guzman Blanco gaf dan ook, ten einde die

schadeloosstelling te vorderen, last aan zijne Ministers van Oorlog en Finantien nauwkeurig aanteekening te houden van al de kosten, die reeds tot onderdrukking van den opstand gemaakt waren, of nog zouden gemaakt worden. En nauwelijks was die opstand gedempt, of zie, daar verscheen in de *Nederlandsche Staatscourant* de tijding dat, blijkens een bericht van Zr. Ms. Consul-generaal en zaakgelastigde te Carácas dd. 20 maart jl., de tolkantoren La Vela de Coro, in den Staat Falcon, en San Carlos (Maracaibo), in den Staat Zulia, bij besluiten van 16 en 17 dier maand voor den buitenlandschen handel, in- en uitvoer, als mede voor den doorvoerhandel naar Columbia zijn gesloten.

Wat die maatregel voor Curaçao beteekent, kan blijken uit hetgeen in de *Civilisado* van 24 maart 1875 geschreven werd, toen het gerucht zich verspreidde dat gemelde besluiten zouden genomen worden :

« De handel en ook de scheepvaart van Curaçao worden met een algeheelen ondergang bedreigd. Men verneemt uit Venezuela dat het Bestuur dier » Republiek het voornemen koestert de havens van Maracaibo en La Vela » de Coro voor de buitenlandsche scheepvaart gesloten te verklaren. Alleen » aan de schepen, welke de Venezuelaansche vlag voeren, zou het vergund » zijn die havens als kustvaarders te bezoeken. Alvorens naar de plaats » hunner bestemming te vertrekken zouden zij evenwel naar Puerto Cabello » moeten gaan om daar uitteklaren. Het Bestuur houdt zich de bevoegdheid » voor om aan eenige schepen vergunning te verleenen om van die havens » direct naar Europa te vertrekken. Deze maatregel, die onzen handel en » scheepvaart den nekslag geeft, zou voor de verzekering van den vrede en » om den sluikhandel tegentegaan noodig zijn geacht. Ziehier nu wat eenige » onvoorzichtigen ons eiland op den hals hebben gehaald ! Aan den doorvoerhandel, waarvan Curaçao steeds veel voordeel heeft getrokken, en » *die jaarlijks aanzienlijke sommen in de koloniale kas deed vloeien,* zal nu » een einde komen. De Curaçaosche handel, die hoofdbron van ons bestaan, » zal langzaam kwijnen tot dat hij geheel zal ondergaan. Onze scheepvaart » te gronde gericht, want zij had slechts leven door de naburige Republiek! Verwikkelingen met Venezuela, die, men weet niet wat, tot uitkomst » zullen hebben ! Wij gelooven dat het meer dan tijd is, dat Nederland, om » in eene goede verstandhouding met Venezuela te leven, den handel in » oorlogsbehoeften en ammunitie verbood en op maatregelen bedacht zij » om voor het vervolg alles uit den weg te ruimen, wat zou kunnen strekken

» om de vriendschappelijke verhouding tusschen beide landen in gevaar te » brengen. »

Op den 5den mei daaraanvolgende opende president Guzman Blanco het congres der Republiek met een boodschap, waarin o. a. deze zinsneden voorkomen, die de oorzaak en de strekking zijner besluiten duidelijk aangeven:

« In het buitenland deed de geest van smokkelarij aan eenige der Antil» lische eilanden, wier inrichting zich leent dat zij van de benadeeling onzer » douane-inkomsten en ten koste van onzen eerlijken handel leven, en die » de snoode gewoonte hebben als hun meest opbrengende zaak voordeel te » doen met het vergieten van Venezuelaansch bloed-vijanden mijner regee» ring ontstaan, die den sluikhandel niet duldt, noch ten koste van het » vaderland tot de welvaart van den vreemde bijdraagt, noch zich laat wel» gevallen dat de burgeroorlog in Venezuela de winst gevende koloniale » handel zij.

. . . .

» De Nederlandsche legatie heeft de onzijdigheid niet kunnen verkrijgen » van eenige Nederlandsche reclamanten, die op Curaçao wonen, en, *ter on» misbare bescherming van den vrede der Republiek*, heb ik de uitkeering » gestaakt van de kosten, die hen betreffen.

» De algemeen bekende en bewezen deelneming van een groot deel der » ingezetenen van Curaçao in den opstand van october en de toelating » door de autoriteiten van het eiland van al de vijandelijke handelingen, » welke den vrede van Venezuela in gevaar brachten, hebben mij in de pijn» lijke verplichting gesteld van de Nederlandsche Regeering eene schade» loosstelling te vorderen, minstens ten bedrage van de kosten van den » oorlog. En daar ik van de billijkheid van de Regeering van Z. M. den » Koning der Nederlanden verwachten moet dat zij aan Venezuela recht zal » doen wedervaren, zijn onze betrekkingen voorals nog in goede termen. » Middelerwijl is het mij geraden voorgekomen *het land tegen aanrandin» gen van Curaçao te vrijwaren*, door middel van fiscale maatregelen, » welke den handel van het eiland met onze kusten verhinderen en ik hoop » daardoor niet alleen Venezuela van de aanraking van zulk een lastigen (1) » nabuur te bevrijden, maar ook *den handel in het westelijk gedeelte van » ons kustland te verbeteren en te bevorderen.*

. . . .

» Om haar (de administratie van het leger) aan het congres overteleggen » en van Nederland de oorlogskosten te kunnen vorderen, gelastte ik aan de

(1) Sommige bladen, o. a. de officieuse *Curaçaosche courant*, hebben het Spaansch woord *cruel* vertaald door *wreed* en er een uitroepingsteeken bijgevoegd, doch *cruel* beteekent ook in het fransch : *fâcheux*, in het nederduitsch : *lastig*, in welke laatste beteekenis het hier moet worden opgevat.

» thesaurie van den openbaren dienst eene rekening te openen, waaruit de » uitgaven zouden blijken, welke tot herstel van den vrede door de nationale » schatkist zijn gedaan, en met hetzelfde doel heb ik aan de Staten der Unie » de gewaarmerkte rekeningen verzocht van de kosten, die dezelfde oorlog » aan hunne schatkisten heeft veroorzaakt. Tot nu toe bedraagt eerstge- » melde rekening 1,700,000 Venezuelano's, zijnde nog hangende de betalin- » gen door de agenten van de *Compania de Credito* op eenige ver van de » hoofdstad gelegen punten gedaan, en als nog niet begroot de waarde der » kleedingstukken, van de steenkolen, het kruit en lood, de gemaakte pa- » tronen en andere krijgsbehoeften, welke in de arsenalen aanwezig waren » en verbruikt zijn geworden bij het onderdrukken van den opstand, waar- » van Curaçao het bestendig arsenaal was en tegelijker tijd het hoofdkwartier » der leiders en onruststokers. »

De verschijning van het Nederlandsch escader te La Guaira op den 8sten maart bevorens heeft, naar men zegt, den maatregel van het sluiten der havens verhaast, aangezien die verschijning te voren werd geexploiteerd door de Curaçaosche speculanten, die het deden voorkomen alsof van de zijde onzer legermacht wraakoefening en vijandelijkheden jegens Venezuela zouden plaats hebben en zich openlijk op hunne goede verstandhouding met de autoriteiten van Curaçao en de officieren van het escader lieten voorstaan. De marine officieren hadden namelijk de onvoorzichtigheid gehad de uitnoodigingen op partijen aantenemen, welke hun terstond bij hunne komst door de Curaçaosche speculanten gedaan werden, blijkbaar met het doel om hen voor zich te winnen en ongunstig tegen Venezuela te stemmen. Gelijk alles, was ook dit naar Venezuela overgewaaid en *ad notam* genomen, zoo dat zijne regeering te La Guaira alles in gereedheid had gebracht om *casu quo* geweld met geweld te keer te gaan en zeker daarvan gebruik zoude hebben gemaakt, ware het niet dat de Nederlandsche zaakgelastigde zich aan boord van de *Leeuwarden* begeven, en gelijk naderhand werd vernomen, aan den kommandant van het schip hadde beduid dat alles langs den diplomatieken weg zou geregeld worden.

Door de Regeering van Venezuela is nu als gevolmachtigd minister en buitengewoon gezant naar Nederland afgevaardigd de heer Dr José M. Rojas, een man van uitstekende bekwaamheid, van groote minzaamheid en wellevende vormen, óók op letterkundig gebied in zijn land en daàrbuiten allergunstigst bekend, — de spaansche academie te Madrid benoemde hem nog onlangs tot haar medelid — die, vergezeld van zijn secretaris den heer Dr A. Parra Bolivar, sedert tal van jaren als Consul in een der voornaamste havenplaatsen van Frankrijk werkzaam en met uitmuntende hoedanigheden begaafd, — naar den Haag is gekomen om met de Nederlandsche Regeering, ter zake van een en ander te onderhandelen.

Beiden zijn met de meest vredelievende gevoelens bezield en wenschen niets vuriger dan het geschil op eene billijke en voor hun land waardige wijze in der minne te regelen.

Naar men verneemt, vorderen zij, namens hunne Regeering :

1° Schadeloosstelling voor de oorlogskosten ;

2° Verwijdering en vervanging van den Gouverneur van Curaçao ;

3° Vervolging van de Curaçaosche speculanten en van hun orgaan, alsmede uitzetting van den redacteur van *El Imparcial ;*

4° Verscherping der wetgeving, zoo deze niet voldoende zou zijn om de gepleegde handelingen der Curaçaosche speculanten en van hun orgaan te treffen ;

5° Verbodsbepalingen omtrent den invoer en verkoop van buskruit en oorlogsbehoeften.

Eerstgemelde vordering is volkomen op het internationaal recht gegrond. Immers, *Bluntschli* in zijn *droit international codifié, traduit par Lardy*, zegt :

« § 765. Le fait qu'un état neutre fournit ou *laisse fournir* à un des

„ belligérants des armes ou du matériel de guerre constitue également une
„ violation des devoirs des neutres. „

En *in notis :*

« Si les envois ne sont adressés qu'à la même puissance (*in casu* uitsluitend aan de muiters) on pourra en déduire l'intention de venir en aide à
„ celle-ci et présumer que la forme d'envois commerciaux a été choisie pour
„ déguiser cette intention.

„ § 766. L'état neutre est tenu de s'opposer autant que possible à l'expédition en grand d'armes de guerre à l'une des parties belligérantes, ces
„ envois pouvant, suivant les circonstances, constituer une violation des
„ devoirs imposés aux neutres. „

En *in notis :*

« Expéditions *en gros.* Elles sont en général des subsides accordés à
„ l'État auquel elles sont destinées, et les neutres, s'ils veulent faire constater qu'ils s'abstiennent de toute participation à la guerre, devront s'opposer à l'expédition.

„ § 779. L'État sera coupable s'il a négligé grossièrement les devoirs que
„ sa neutralité lui impose, ou favorisé ceux qui violent cette neutralité. „

En *in notis :*

« S'il a favorisé cette violation dans l'intention de nuire à l'un des belligérants ou encore *si on peut lui reprocher d'avoir grossièrement négligé*
„ *ses devoirs en ne s'opposant pas aux manifestations hostiles organisées*
„ *sur son territoire.* „

« § 781. Lorsque la violation de la neutralité peut être imputée à l'État
„ neutre lui-même, le belligérant dont les droits ont été lésés *peut exiger*
„ *des dédommagements et demander satisfaction.* „

Deze beginselen vinden *à fortiori* hunne toepassing wanneer, gelijk op Curaçao, een koninklijk besluit (van 27 februari 1871, geamplifieerd door dat van 24 februari 1872) bestaat, waarbij aan den Gouverneur der kolonie de bevoegdheid is gegeven om den uitvoer van buskruit, ammunitie, vuur- en blanke wapenen en andere oorlogsbehoeften te verbieden. Het is nu bewezen, van algemeene bekendheid op Curaçao, en nader ten volle bewijsbaar, zoo men maar behoorlijk wil onderzoeken, dat de Gouverneur in het onderwerpelijk geval eerst van zijne bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, toen de opstandelingen te Coro door gansche scheepsladingen behoorlijk voorzien waren en nadat hij gedurende eene gansche week, onder zijne oogen, *et in conspectu populi* veelvuldige uitvoeren van kruit en am-

munitie had toegelaten. Lang na de afkondiging van het verbod hadden zelfs nog zoodanige uitvoeren plaats, zonder dat de autoriteiten, ofschoon zij daarvan niet onbewust konden zijn, zulks verhinderden.

De gegrondheid der vordering tot schadeloosstelling kan dus niet in twijfel getrokken worden.

De tweede vordering is mede allezins billijk en op wederkeerigheid gegrond. Toen in februari 1855 eene volksmuiterij te Coro ontstond en bij die gelegenheid eenige Israëlieten, nederlandsche onderdanen, mishandeld en van daar verdreven werden, heeft de Regeering van Venezuela, op aandringen van die van Nederland, niet alleen eene schadevergoeding van 100,000 pesos (200,000 gld. Ned.) uitgekeerd, maar bovendien den toenmaligen militairen kommandant, generaal J. C. Falcon, en den Gouverneur van Coro, K. Navarro, ontslagen, ofschoon, voornamelijk wat eerstgenoemde betreft, hunne schuld aan de gepleegde geweldadigheden volstrekt niet bewezen was. *Zij is alzoo gerechtigd, na al het gebeurde, het ontslag te vorderen van den Gouverneur van Curaçao.*

Het is zeer natuurlijk, ten volle verklaarbaar en gerechtvaardigd, dat zij zich in het algemeen, gelijk zij gedaan heeft, door de sluiting harer havens, tegen clandestienen en onwettigen handel wenscht te vrijwaren en zich daartoe van de zijde van Curaçao voor het vervolg niet genoeg beveiligd acht zoo een ambtenaar aanblijft, die zoo grovelijk zijn plicht verzuimd heeft als de Gouverneur van Curaçao.

Zoo de tegenwoordige Gouverneur herroepen en vervangen werd door een waakzaam ambtenaar, die beter zijne verplichtingen in acht neemt en zonder aanzien van persoon te werk gaat, zou vrees voor gevaar van dien kant geweken zijn en meer gerustheid geboren worden voor Venezuela, wiens Regeering dientengevolge *onmiddelijk de havens*

weder zoude openen. De omstandigheid dat *na* het verbod van den Gouverneur, nog uitvoeren van kruit en ammunitie hebben plaats gehad, dat de Curaçaosche speculanten en hun orgaan steeds ongemoeid worden gelaten en in hooge gunst bij hem staan, en eindelijk dat onlangs wederom op het eiland Curaçao pogingen zijn aangewend om in de naburige Republiek het vuur des opstands te stoken, wettigt volkomen het mistrouwen dat Venezuela in het toezicht en de waakzaamheid van dusdanigen landvoogd heeft, en maakt diens verwijdering niet alleen wenschelijk, maar volstrekt noodzakelijk.

Zijne verwijdering zou overigens in den wensch liggen van bijna de gansche bevolking van het eiland, welks ingezetenen zich bij honderden herhaaldelijk over dien hoogen ambtenaar beklaagd hebben.

Eene Regeering zou met blindheid geslagen moeten zijn en « *vive le Gouverneur, périsse la colonie* » moeten roepen, die onder deze omstandigheden, één enkel man niet voor het belang eener gansche kolonie opofferde, en niet gretig in den eisch van Venezuela toestemde, wetende dat zij daardoor de heropening der havens, het eenig middel van bestaan voor Curaçao, kan verkrijgen. Zij zou noch aan de eischen der *courtoisie,* noch aan hare verplichtingen van reciprociteit voldoen, zoo zij niet *op hare beurt,* een ambtenaar herriep, over wien Venezuela zich met recht beklaagt en die nu laatstelijk door zijne houding en zijne gedragslijn alle aanspraak op verdere bescherming heeft verbeurd.

En wanneer Venezuela ten derde vordert *dat de Curaçaosche speculanten en hun orgaan vervolgd — en de redacteur van* El Imparcial *uitgezet — zullen worden, dan vordert zij slechts dat de Nederlandsche ambtenaren op Curaçao hun plicht zullen doen.*

Volgens art. 14 van het Wetb. van strafvord. voor

Curaçao, is elke gestelde macht, elk openbaar ambtenaar, die in zijne bediening kennis bekomt van een misdrijf, gehouden daarvan dadelijk den ambtenaar van het O. M. bij het Hof of den Raad van justitie, binnen welks rechtsgebied het misdrijf begaan is, of waarin de beklaagde woont of mogt kunnen gevonden worden, bericht te geven of aan denzelven ambtenaar al de bescheiden, processenverbaal en acten, die tot de zaak betrekkelijk zijn intezenden.

De Procureur generaal en officier van justice zijn, ingevolge art. 19 van hetzelfde wetboek, ambtshalve belast met de nasporing en vervolging van alle misdrijven waarvan de de kennisneming behoort aan het Hof en den Raad van justitie.

De taak der ambtenaren is derhalve bij de wet aangewezen. De bovenaangehaalde artikelen 54, 55 en 323 laatste lid van het W. van strafr. en de koloniale verordening op de vreemdelingen wijzen verder, ten aanzien van de Curaçaosche speculanten, hun orgaan en diens redacteur, den te volgen weg aan. Art. 55 W. van strafr. is nu ongetwijfeld op bedoelde speculanten toepasselijk, nadat de president Guzman bij zijne boodschap uitdrukkelijk verklaard heeft, *uit hoofde hunner handelingen*, de sluiting der havens bevolen te hebben.

En, indien men al aanneemt dat voor de vervolging van hoon en laster eene klachte der beleedigde partij vereischt wordt en artikel 21 van het Wetb. van strafvord. zoodanige klachte onnoodig makende wanneer het laster of hoon jegens *openbare gestelde machten geldt*, niet tevens daar onder *vreemde* autoriteiten zou hebben bedoeld, dan kunnen de Curaçaosche ambtenaren in geen geval hunne nalatigheid in de vervolging van *El Imparcial* langer goed maken, nu er eene klachte van wege de Regeering van Venezuela is ingediend. Niets belet in ieder geval den redacteur van gemeld blad

uittezetten, en daartoe bestaat meer dan ooit de volstrekte noodzakelijkheid, aangezien hij aangemoedigd en gesterkt door de hooge gunst, waarin hij staat bij den Gouverneur, hoe langer hoe stouter wordt, zich niet meer ontziet om op de vuilaardigste wijze het wettig gezag van Venezuela aanteranden en door dezelfde drukkerij, waar zijn blad verschijnt, allerlei oproerige en lasterlijke geschriften van ontevredenen en in hunne eer en heerschzucht te leur gestelde uitgewekenen van Venezuela, openbaar te maken en te verspreiden.

Zoo heeft b. v. de Venezuelaansche generaal Colina — een der hoofden van den opstand, die naar Curaçao uitgeweken is, — een manifest in den vorm eener brochure uitgegeven, waarin het niet aan liefelijkheden aan het adres van het Venezuelaansch Bestuur ontbreekt, en die, ter *Handelsdrukkerij* gedrukt, aan de lezers van *El Imparcial* kosteloos is rondgedeeld. Een ander hoofd van den jongsten opstand, de generaal J. R. Riera maakte, door middel van de pers van *El Imparcial* een schrijven aan den President Guzman openbaar, waarin hij o. a. zegt :

« En daar gij (niemand anders dan de President van Venezuela) door uwe
» gestadige schelmerijen het grootste gedeelte der huisgezinnen in armoede
» hebt gedompeld, hebt gij het dienstig geacht bij uwe dwingelandij het
» politieke mercantilismus te voegen, als zijnde de twee elementen, die uwe
» gehate macht moeten ondersteunen. »

Als dat alles strafloos kan geschieden, — als de handelingen der Curaçaosche speculanten niet onder het bereik der strafwet vallen, wat echter nog door eene behoorlijke instructie en daarop te volgen rechterlijk gewijsde zou moeten worden uitgemaakt — als het op Curaçao aan vreemdelingen geoorloofd is te schrijven wat zij in hun eigen land niet zouden durven zeggen, dan is het niet alleen ter bewaring van de goede verstandhouding met Venezuela maar in het belang

van Curaçao zelf en tot handhaving der inwendige rust aldaar allerwenschelijkst, dat de bestaande strafwet herzien en verscherpt worde.

De Regeering van Venezuela doet geen onbillijken eisch wanneer zij *in dat geval de herziening der strafwetgeving vordert*, maar geeft daardoor slechts een maatregel, een *norma agendi* aan, in het welbegrepen belang van Nederland en zijne kolonie zelven voorgeschreven, waardoor alle moeielijkheden voor het vervolg zouden worden voorkomen.

Zoo billijk als die eisch is, even geraden moet het beschouwd worden andere maatregelen dan de tot dusverre bestaande te nemen, ten einde de onruststokers op Curaçao, die ten koste van het bloed hunner naburen speculeeren, in de onmogelijkheid te stellen door de levering van groote hoeveelheden kruit en ammunitie burgeroorlogen in Venezuela te verwekken en daaraan voedsel te geven. Aanvankelijk werd door het departement van kolonien in Nederland een koninklijk besluit uitgelokt, waarbij aan den gouverneur van Curaçao de bevoegdheid werd gegeven den *uit*voer van kruit en ammunitie te verbieden. Al wat echter uit dat departement met *betrekking tot de West* voortkomt en de wijze waarop uit het moederland ten aanzien der bezittingen aldaar gehandeld wordt, zijn van dien aard dat men gerechtigd is met JOHAN, *Suriname en de Surinaamsche quaestie*, te vragen :

« Is het waar dat de kolonie geregeerd wordt van uit een der bureaux van » het ministerie van kolonien, de Gouverneur feitelijk onder een referendaris » staat, en de minister, die *van zooveel verzuim* in West-Indie de schuld » draagt, een onschuldig tusschenpersoon is tusschen een bureauchef en den » Gouverneur ? »

Het besluit op den *uit*voer was wederom, gelijk alle stukken van die bureaux uitgaande, zonder nadenken, met slor-

digheid opgemaakt, en op de aanmerking uit Curaçao moest er een nader besluit tot ampliatie van het eerste genomen worden, omdat men vergeten had hierbij voorziening te nemen tegen de *poging* tot uitvoer, die volgens art. 3 van het Cur. Wetb. van strafr. in zake van wanbedrijf of overtreding alleen strafbaar is *wanneer dit uitdrukkelijk is bepaald.*

En hier mede was, gelijk ook uit Curaçao werd opgemerkt, nog geen afdoende maatregel genomen om het aldaar bestaande kwaad te keer te gaan. Niet de *uit*voer, maar de *in*voer en verkoop van kruit en oorlogsbehoeften, anders dan van staatswege, moeten volstrekt verboden worden en voor de ingezetenen moeten slechts kleine hoeveelheden buskruit en wapenen voor huiselijk of persoonlijk gebruik verkrijgbaar zijn. Daardoor wordt het toezicht gemakkelijker en kan alleen op doeltreffende wijze worden tegengegaan dat men uit Curaçao genoegzame hulpmiddelen van dien aard aan de muiters in de naburige Republiek verleene. Men drijft uit Nederland vaak den spot met de Zuid Amerikaansche Republieken, maar zijne Regeering kan nog veel daarvan leeren. De President van San Domingo heeft de zaak beter begrepen dan de Heeren van het plein in Den Haag en bij decreet van 10 november 1874 een verbod op den *in*voer uitgevaardigd, waarvan alleen jachtgeweren, revolvers en jachtkruit zijn uitgezonderd.

Een ieder, die overtuigd wordt, eenigen voorraad oorlogswapenen in zijn bezit te hebben, of die verboden wapenen verkoopt, wordt veroordeeld tot de verbeurdverklaring dier wapenen en tot eene gevangenisstraf, die van drie maanden tot twee jaren zal duren.

Eene der overwegingen, die het decreet voorafgaan, luidt als volgt :

« Overwegende dat de uitvoer van genoemde wapenen de oorzaak kan

» zijn van misbruiken, door onder den schijn van wettigheid schadelijke
» handelingen tegen bevriende natiën te dekken, enz., enz. »

Dusdanige maatregel zou destemeer aantebevelen zijn voor Curaçao aangezien men daar geen kruit, lood en wapenen ter zelfverdediging of tot het afkeeren van nachtelijke aanvallen van misdadigers noodig heeft, en op de kale rots geen wild te vinden is en dus niet te jagen valt.

Uit al het voorgaande blijkt dat het niet moeielijk is aantetoonen wat der Regeering van Nederland in de gegeven omstandigheden te doen staat. Het is ontwijfelbaar zeker dat men van Curaçao kan zeggen : « There is something rotten in the state. »

Als de autoriteiten van Curaçao gehandeld hadden zoo als het behoort en niet met de schuldigen onder een deken lagen, dan zouden er geene moeielijkheden met Venezuela ontstaan en uit den weg te ruimen zijn.

De Nederlandsche Regeering beginne eens den stier bij de horens te pakken en onbekwame oneerlijke ambtenaren zonder aanzien van persoon te ontslaan.

Geen schipperen en laveeren meer, geen halve maatregelen; maar de bijl aan den wortel gelegd en de heilzame invloed daarvan zal zich spoedig doen gevoelen.

Zal evenwel de Regeering doen wat zij doen moet? *That is the question.* Nederlandsche Regeeringen handelen in den regel in koloniale zaken zooals verstandige Regeeringen *niet* zouden handelen, of zooals Regeeringen zouden doen, die in verlegenheid zijn en zich niet weten te redden.

Mis au pied du mur pour la suppression d'un abus, zegt een schrijver, *les gouvernements consultent d'abord ceux qui en profitent et qui en jouissent.* In Nederland bepaalt men zich zelf daartoe *uitsluitend.* Er is geen beter middel dan om *niet* ingelicht te worden of niets dan leugen

en onwaarheid te vernemen en zich valschelijk te laten berichten.

Volgens eene correspondentie uit Den Haag, aan de *Gaceta internacional* toegezonden, zou het der Regeering te doen zijn de zaak op de lange baan te schuiven en door langdurige onderhandelingen en ijdele beloften om op hare manier *enquêtes* intestellen de Venezuelaansche gezanten aftematten. Hoewel antecedenten van dien aard de bewering van den Haagschen correspondent aannemelijk maken, is het toch niet wel te geloven dat de Regeering in dit bijzonder geval zou willen dralen en talmen, aangezien zij daardoor hare eigen kolonie het meest zou plagen en totaal te gronde zou richten. Zoowel het belang van Nederland, als dat der kolonie, vordert dringend dat zoo spoedig mogelijk door billijke concessien pogingen aangewend worden om de heropening der Venezuelaansche havens te verkrijgen.

Indien wij wel ingelicht zijn, dan zou de Minister van Buitenlandsche zaken in eene uitvoerige nota beschuldigingen tegenover beschuldigingen gesteld hebben.

De bemanning van het aangehouden schip de *Midas* zou te Carácas ernstige mishandelingen ondervonden hebben.

Dat een schandblad, gelijk *El Imparcial*, dergelijke ellendige beschuldigingen te berde brengt, laat zich begrijpen, maar dat een Minister zich in een officieel stuk de echo van zoodanige beschuldigingen zoude maken is nauwelijks denkbaar.

Die beschuldigingen zijn niets anders dan louter verzinsels en lasterlijke aantijgingen der Curaçaosche speculanten, die eenige personen der bemanning opgestookt en met klinkende argumenten hebben overgehaald om zich bij de Tweede Kamer der Staten Generaal in Nederland te beklagen. Het is een stroohalm, waaraan de begunstigers van den opstand zich vastklampen nu zij hun werk van schan-

delijken roof niet hebben kunnen voltooien en hunne hoop op woekerwinsten ten koste van stroomen bloeds in eene naburige republiek hebben zien verijdelen.

De Regeering van Venezuela heeft reeds met verontwaardiging die valsche beschuldigingen van zich afgeworpen en aangetoond dat de bemanning van de *Midas* niet het minste letsel heeft bekomen, maar integendeel met menschlievendheid is behandeld, en het laat zich aanzien dat de Venezuelaansche gezanten op nieuw een warm en krachtig protest daartegen zullen aanteekenen of het misschien beneden zich zullen achten daarop te antwoorden.

De Minister had het van zijnen kant beneden zijne waardigheid moeten beschouwen om met beschuldigingen voor den dag te komen, die, zoo zij even op waarheid gegrond waren als zij nu verzonnen, uit de lucht gegrepen en valsch zijn, in geen geval, noch de misdadige handelingen der Curaçaosche speculanten ongedaan of goed zouden kunnen maken, noch de vorderingen van Venezuela met een middel van niet ontvankelijkheid of ongegrondheid zouden kunnen doen afwijzen. Maar hij schijnt zich daarbij niet te bepalen en allereerst *de teruggave van de* MIDAS en *de heropening der havens* te willen, alvorens in een onderzoek der door de wederpartij gedane vorderingen te treden. Zonderlinge, ongerijmde en onmogelijke eisch voorwaar, waarin de Regeering van Venezuela, in het volle begrip harer waardigheid, nimmer kan en zal toestemmen !

Men verbeelde zich eens een gedaagde, die, tot schadevergoeding voor den rechter aangesproken, aan den eischer zou zeggen : « Beken eerst uwe schuld en dan zal ik zien of ik U wat kan geven! »

De man, die zich zoo bespottelijk aanstelde, zou hartelijk uitgelachen en wandelen gestuurd worden.

Een Minister, die op de vorderingen der Venezuelaansche

Regeering eerst de erkenning van deze verlangt dat zij ongelijk heeft, wederrechtelijk de *Midas* heeft aangehouden en moet beginnen die terugtegeven en hare havens te heropenen, loopt gevaar op gelijke wijze bejegend te worden en kan verwachten met verontwaardiging zijn ongerijmd voorstel van de hand te zien wijzen.

Daarenboven doet hij, met de teruggave van bedoeld schip en de heropening der havens, aan de Venezuelaansche Regeering een eisch, waaraan zij onmogelijk *kan* voldoen.

De *Midas* toch is bij vonnis door het Hoogste Rechterlijk College in Venezuela voor goeden prijs verklaard.

Res judicata pro veritate habetur.

De Regeering van het land is *niet bij machte* het als niet gewezen te beschouwen en op eigen houtje de teruggave van het verbeurd verklaarde schip te bevelen.

Waaruit put de Minister voldoende grond dat het vonnis niet goed gewezen is? Wie geeft hem het recht om op de beslissingen der rechterlijke macht in een vreemd land inbreuk te maken?

Het zou zich nog laten verklaren zoo hij, zich niet vereenigende met de motieven van het rechterlijk gewijsde, op herziening van het vonnis, nadere overweging en beoordeeling dier motieven door derden aandrong, maar onvoorwaardelijke teruggave te eischen van een wettig verbeurd verklaard schip, zonder herziening van het vonnis en zonder zich te bekreunen om eene rechterlijke beslissing, dat gaat alles te boven en kan door geen redelijk mensch ingewilligd worden.

Even onmogelijk is het om zoo, maar terstond, de havens weder te openen.

De sluiting der havens is door het Venezuelaansch Congres bij *wet* bekrachtigd. De uitvoerende macht is onbe-

voegd aan die wet te kort te doen, of haar op eigen gezag intetrekken of opteheffen.

De maatregel is overigens algemeen, voor alle landen, *een maatregel van zelfbewaring, van levens behoud* voor geheel een volk en om het meer bijzonder te vrijwaren tegen Curaçao, waar op nieuw revolutieplannen gesmeed en op het getouw gezet worden.

Eerst moet de Nederlandsche Regeering de uitvoering dier plannen onmogelijk maken, alvorens door de bevoegde macht van Venezuela in de heropening der havens kan worden bewilligd. Het is niet te verwachten dat deze, namelijk de Kamer van Afgevaardigden en de Senaat in dat land, daartoe te bewegen zullen zijn, zoo althans de Nederlandsche Regeering niet de eerste stappen doet om misdadige pogingen van de zijde van Curaçao te voorkomen en aldaar geen schoon schip maakt en geen waakzamer en onpartijdiger ambtenaren aanstelt.

Zulks hangt af van de uitvoerende macht in Nederland, maar het zou een niet gerechtvaardigd en onwettig inmengen zijn in vreemde huishouding zoo zij, zonder eenige voorafgaande compensatie of verzekeringsmaatregel tegen de aanvallen van Curaçao, terugkomen op rechterlijke gewijsden bleef verlangen en van de wetgevende macht in Venezuela eischte dat zij, bij ontstentenis van zoodanigen verzekeringsmaatregel van de zijde der Nederlandsche Regeering, eene wet introk, in den kring harer bevoegdheid op eigen grondgebied uitgevaardigd.

Intrekking dier wet, wij herhalen het, zou Venezuela aan de grootste binnenlandsche gevaren, aan eene nieuwe revolutie met al hare ellende blootstellen, de waardigheid der Regeering beneden nul brengen en kan niet dan tegen degelijke waarborgen ingewilligd worden.

De Nederlandsche Regeering zoekt het met hare kolonien

inderdaad altijd waar zij het niet vinden en verkrijgen kan. Zij versmaadt doorgaans het middel dat voor de hand ligt of maakt daarvan geen gebruik om dingen te doen, die of de kolonie of naburige landen in het harnas jagen, of wel om onmogelijke eischen te stellen en een doel natejagen dat zij niet bereiken kan.

In casu is de weg dien zij te volgen heeft, van zelf aangewezen om de moeielijkheden zonder al te groote opoffering op eenvoudige wijze in der minne te regelen en toch slaat zij een anderen en juist den verkeerden weg in.

Men spreekt er zelfs van dat zij voornemens zou zijn een nieuw escader op Venezuela aftezenden, ten einde de door haar gedane eischen te ondersteunen en bij niet inwilling voor 1 october a. s. de vijandelijkheden met de Republiek te openen.

Dusdanige onderneming zou niet alleen in strijd zijn met de onlangs aangenomen motie van de heeren Bredius en van Eck, leden der Tweede Kamer in Nederland, waarbij arbitrage wordt aanbevolen, maar zou wel de dolzinnigste handeling kunnen genoemd worden, die te bedenken is. Daardoor zou een vredebreuk tusschen de beide landen ontstaan, die voor Nederland en zijne kolonie de ernstigste gevolgen zou hebben.

Is het geraden vijandelijkheden te beginnen tegenover eene natie, met welke wij het grootste belang hebben in goede verstandhouding te leven? Zal Nederland, behalve den oorlog dien zij heeft in de Oost, nog een tweeden gaan voeren in de West?

Kan het daartoe voldoende in staat geacht worden en zal het, bij de sterke zeemacht, die bij voortduring in de Oost Indische bezittingen moet blijven, een genoegzaam getal schepen beschikbaar hebben om met vrucht tegen een uitgebreid land met zijne uitgestrekte kusten en talrijke havens te opereeren?

Men overschatte zich zelven niet en telle de wederpartij niet te licht, want Venezuela is behoorlijk gewapend, heeft kustbatterijen opgericht en zal stellig krachtigen weerstand bieden.

Blijkens de nu laatstelijk ontvangen tijdingen hebben de Kamer van Afgevaardigden en de Senaat in Venezuela nog onlangs, te weten den 19^{den} juni ll., een voorstel van den President Guzman aangenomen, waarbij aan de uitvoerende macht een crediet van 400,000 Venezuelanos (ongeveer 960,000 Ned.) wordt verleend tot herstel der versterkingswerken der Republiek, tot aanschaffing van de benoodigde nieuwerwetsche stukken geschut en voorziening der parken en arsenalen met de tegenwoordig in gebruik zijnde infanterie-wapenen. Venezuela is dus ten strijde uitgerust en kan eene Nederlandsche vloot gerust afwachten. Het bezit daarenboven een moedig, dapper en onverschrokken volk, dat het machtige Spanje heeft weten te overwinnen en zich door zijne energie, van dat land onafhankelijk te maken, zoodat het niet te verwachten is dat het voor Nederland zal onderdoen of voor eenige zijner schepen beducht zal zijn.

Maar behalve dit, heeft het nog andere hulpmiddelen om strijd te kunnen voeren en zijn aanvaller een gevoelig en in de gevolgen onberekenbaar nadeel toetebrengen. Gelijk men weet, hebben de mogendheden van Europa op het Congres van Parijs in 1856 eene overeenkomst gesloten, waarbij de kaapvaart is afgeschaft.

Deze overeenkomst, aanvankelijk door de vijf groote mogendheden van Europa, Oostenrijk, Frankrijk, Groot Brittannie, Pruissen en Rusland, en daarenboven door Sardinie en Turkije geteekend, werd later door alle Staten van Europa en eenigen van Amerika bekrachtigd. Venezuela is echter evenmin daaraan toegetreden als de Vereenigde Staten van Amerika en het zal dus, gelijk de Zuidelijken aldaar

tijdens den oorlog van 1861 gedaan hebben, terstond kaperbrieven uitreiken zoodra het met vijandelijkheden van de zijde van Nederland bedreigd wordt. Protesten van den kant der vreemdelingen die de kuststreken bewonen, zouden dientengevolge oprijzen, en wanneer Nederland de dwaasheid beging om de havenplaatsen van Venezuela te laten beschieten, die door een groot aantal vreemdelingen, Spanjaarden, Franschen, maar vooral Duitschers bewoond worden, dan zou het zich reclames van verschillende mogendheden op den hals halen, inzonderheid van de zijde van Duitschland, dat misschien gaarne een voorwendsel zou hebben om Curaçao te annexeeren, waarop het reeds vroeger begeerige blikken sloeg en hetwelk in 1872 niet zonder reden door eene aanzienlijke Duitsche vloot werd bezocht. Nederland zou zelfs zijn eigen onderdanen en kolonisten van Curaçao afkomstig, die zich in menigte in de bedoelde havenplaatsen neergezet hebben vernielen, zoo het deze beschoot en ze bij de minste vijandelijkheid helpen verjagen, want het is natuurlijk dat Venezuela hun terstond het verblijf zou ontzeggen, zoo zij niet uit eigen beweging heengingen, en geene Nederlandsche zaakgelastigden of consuls meer op zijn grondgebied zou dulden.

Het uittezenden escader zou overigens groot moeten wezen om de Venezuelaansche havens behoorlijk te kunnen bezetten en zijn bemanning zou niet tegen het klimaat bestand zijn en spoedig met doodelijke ziekten, zoo als de geele koorts (gevaarlijker voor Europeanen dan de cholera), te kampen hebben.

Bij dat alles heeft Venezuela het in zijne macht de kolonie Curaçao verder te vernietigen en geheel te gronde te richten door den toegang tot zijn land nog meer te versperren en voor de Curaçaonaars geheel aftesluiten en te verbieden, of wel den uitvoer van zoogenaamde *fruto minor*

(kleine vruchten) te beletten, waardoor Curaçao zou uithongeren.

Dat trouwens de Venezuelaansche Regeering op nadere maatregelen bedacht is, zoo die van Nederland geene concessien doet of harerzijds voorzorgsmaatregelen neemt tegen ongeoorloofden handel op Curaçao, blijkt uit de volgende woorden van de jongste boodschap van den President :

« Sedert jaren te voren lijden onze staatkunde en onze financiën merkbare » schade, naar aanleiding van den smokkelhandel van eenige der Antilische » eilanden, en van de wreede hebzucht, waarmede zij, om op rassche wijze » in 't bezit van rijkdommen te geraken, er naar streven Venezuela voortdu- » rend in burgeroorlog te houden.

. . . .

. . . .

» Verkieslijk boven al het gedane, zou het echter zijn dat door het Con- » gres eene wet gemaakt wierd waarbij differentieele rechten worden vast- » gesteld voor de koopmanswaren die niet rechtstreeks uit de havens van » Europa of van de Vereenigde Staten komen, doch aangezien zulks een » beslissende maatregel is, geloof ik dat het goed zal zijn dien voor te behou- » den *voor het geval, dat Nederland weigert Venezuela de kosten te vergoeden* » *van den laatsten oorlog*, die, meer dan aan iets anders, verschuldigd is » aan de onverantwoordelijke tusschenkomst van Curaçao ; want als Neder- » land ons recht erkent, dan is het ontwijfelbaar dat wij al dadelijk een » traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart met dat land zullen slui- » ten, waardoor onze fiscale belangen en de onthouding van het eiland van » alles wat den burgeroorlog zou kunnen bevorderen, verzekerd worden ; en » van dat oogenblik af, zou Venezuela geen reden hebben, om niet bij te » dragen tot de welvaart en den bloei der Nederlandsche kolonie. »

Het zou onder deze omstandigheden eene roekelooze en onverantwoordelijke daad zijn der Regeering, Nederland in eene hoogst gevaarlijke zaak te steken, waarvan de uitkomst niet anders dan noodlottig kan zijn, zoowel voor het moederland als voor de kolonie.

Zij onderwerpe liever, overeenkomstig den uitgedrukten wil der wetgevende macht, *de vordering der schadevergoeding aan een arbitrage* en geve op de overige punten toe, waardoor en Venezuela en Curaçao zouden worden be-

vredigd en op dit eiland een gezonde toestand verkrijgbaar zoude zijn.

Het kan in geen geval opgaan op den eisch van Venezuela met eene ongegronde, onmogelijke reconventioneele vordering te antwoorden en te willen dat vóóraf daaraan voldaan worde, om *daarna* over den eisch in conventie te onderhandelen.

Nog ongepaster zou het zijn zoo de Minister van Buitenlandsche Zaken in Nederland, gelijk gezegd wordt, in zijne notas aan de Venezuelaansche gezanten genoegzaam zou te kennen gegeven hebben :

« Uwe memorie van grieven is te lijvig dan dat ik ze als nog heb kunnen » lezen ; zij is buitendien in het Spaansch geschreven en moet eerst vertaald » worden om ze voor mij verstaanbaar te maken ; doch begin maar te doen » wat ik verlang, dan zal ik mij met het onderzoek uwer grieven bezig » houden. »

Dergelijke onheusche taal tegenover gezanten eener met ons bevriende mogendheid, die de meeste vredelievendheid en inschikkelijkheid betoonen, zou niet voor de diplomatiesche tact en de courtoisie van den steller der nota bewijzen ; en voor de eer van Nederland hopen wij daaromtrent verkeerd ingelicht te zijn of wel dat er misverstand of verkeerde opvatting ten aanzien van den zin en strekking der nota moge hebben plaats gehad.

Wij hebben overigens eene getrouwe en nauwkeurige schets gegeven van de toedracht van zaken en wij laten thans aan de publieke opinie over te oordeelen, en aan de wetgevende Kamers om door hare tusschenkomst te zorgen dat in deze met verstand en wijs beleid worde te werk gegaan en geene verkeerde stappen gedaan of plannen ten uitvoer gebracht worden, die Nederland duur te staan zouden kunnen komen.

Amsterdam, Augustus 1875.

Het Nederlandsch Venezuelaansch

INCIDENT

1875

DOOR

AMIGO DE LAS ANTILLAS

TYPOGRAPHIA BELGICA

